

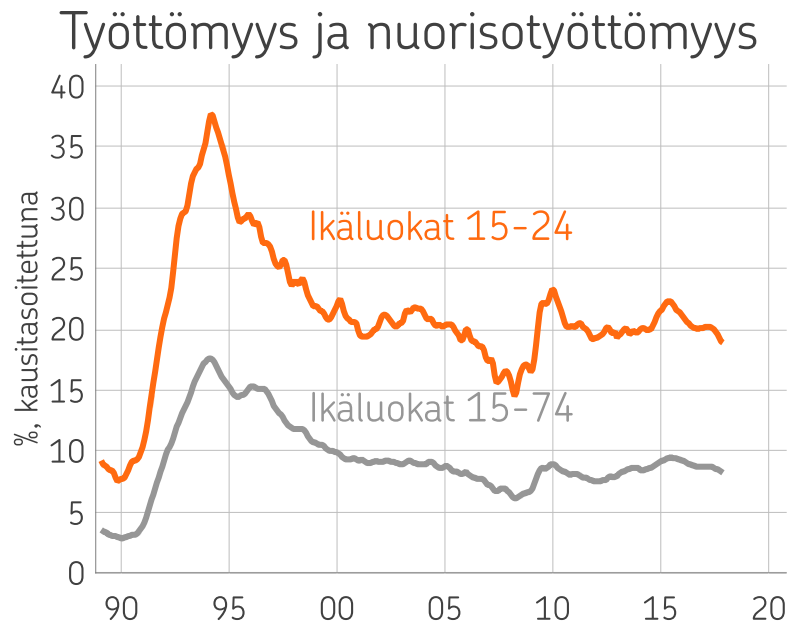
Kuluttajan vuosi 2018

OP Ekonomistit
Tammikuu 2018

Kuluttajien näkymät mukavat vuodelle 2018

- Työttömyys laskee
- Palkat nousevat, ostovoima kasvaa
- Inflaatio kiihtyy, mutta pysyy edelleen maltillisena
- Asuntojen hinnat nousevat maltillisesti, alueellinen eriytyminen jatkuu
- Lainakorot pysyvät matalalla, mutta nousu alkaa jo hämmöttää
- Turvahakuisten säästöjen reaalitytot miinuksella, osakkeiden tuottonäkymät korkosijoituksia paremmat

Talouden elpyminen laskee työttömyyttä

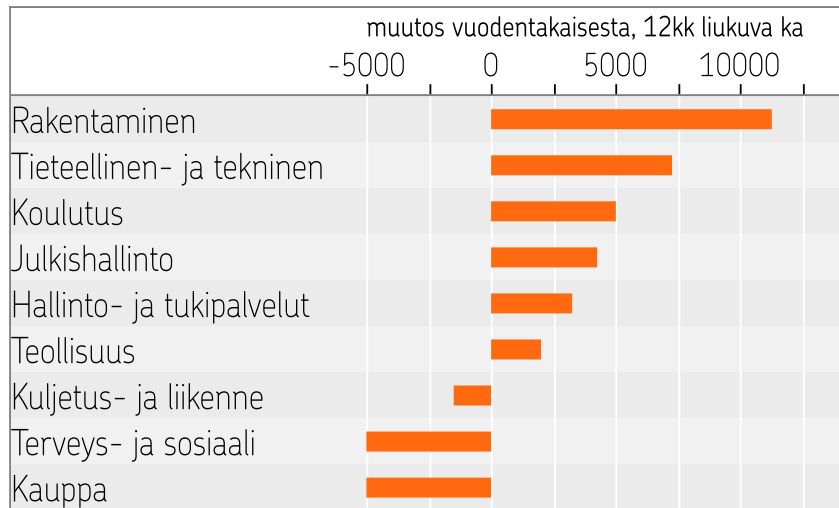

Lähde: Macrobond, OP

- Työttömyys on kääntynyt laskuun Suomen talouden elpyessä ripeää tahtia.
- Erityisesti nuorisotyöttömyys on laskenut viime kuukausina nopeasti.
- Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut selvästi.
- Työmarkkinoiden elpyminen on vuonna 2018 viime vuotta nopeampaa. Odotamme työttömyyden laskevan 8,0 %:iin.

Työllisyys kasvaa, muttei tasaisesti

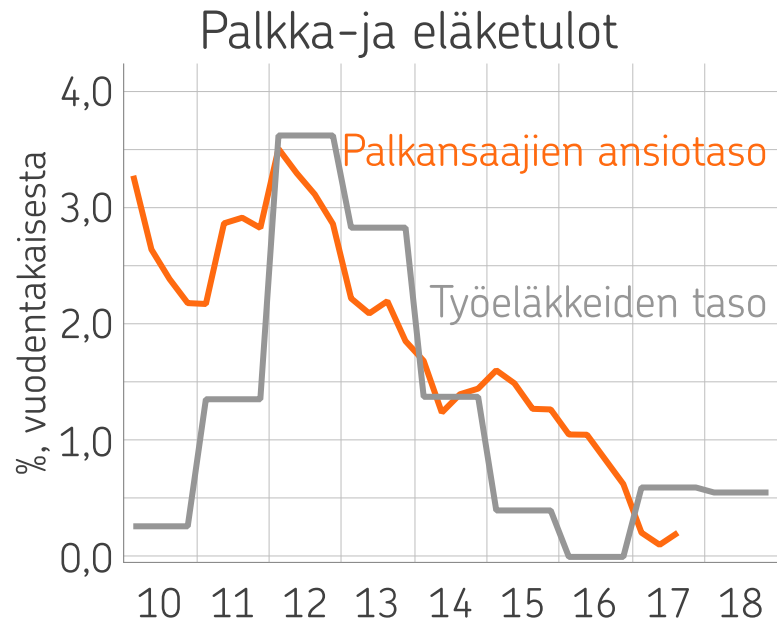
Palkansaajien määrän muutos
suurimmilla toimialoilla

Lähde: Macrobond, OP

- Rakentaminen on ollut pirteää jo pari vuotta, mikä on näkynyt työllisten määrän kasvuna rakennussektorilla.
- Viennin kääntyminen nousuun heijastuu myös teollisten työpaikkojen kasvuun.
- Kaupan alalla sen sijaan työntekijöiden määrä vähenee.
- Tulevina vuosina digitalisaatio ja robotisaatio vähentävät rutiininomaisia työtehtäviä, mutta myös uutta työtä syntyy.

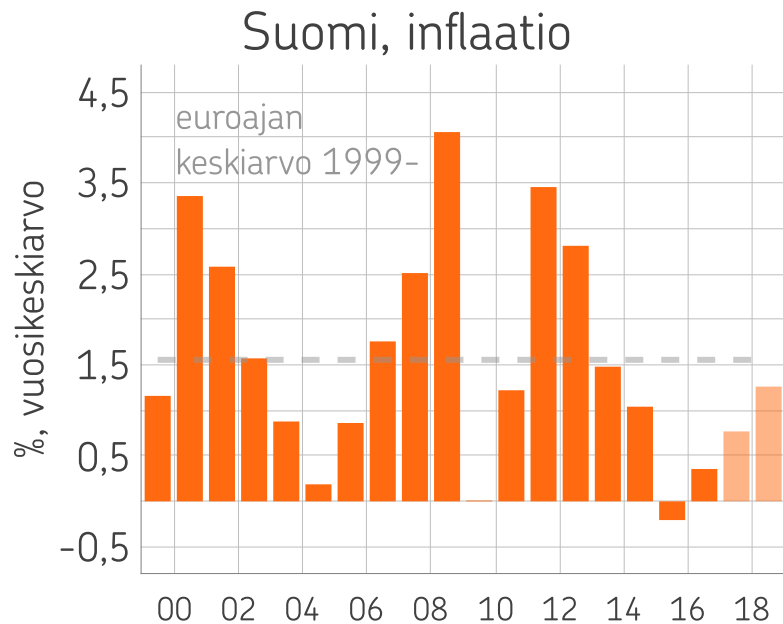
Ansiokehitys kääntyy kasvuun

Lähde: Macrobond, OP

- Palkansaajien ansiokehitys on ollut vaisua useamman vuoden ajan Suomen talouden taantuman myötä.
- Vuonna 2018 palkoissa nähdään taas nousua. Arvioimme ansiotason nousevan parisen prosenttia eli nopeinta vauhtia sitten vuoden 2012.
- Työeläkkeet nousevat 0,55%.

Inflaatio kiihtyy, mutta ei rapauta ostovoimaa

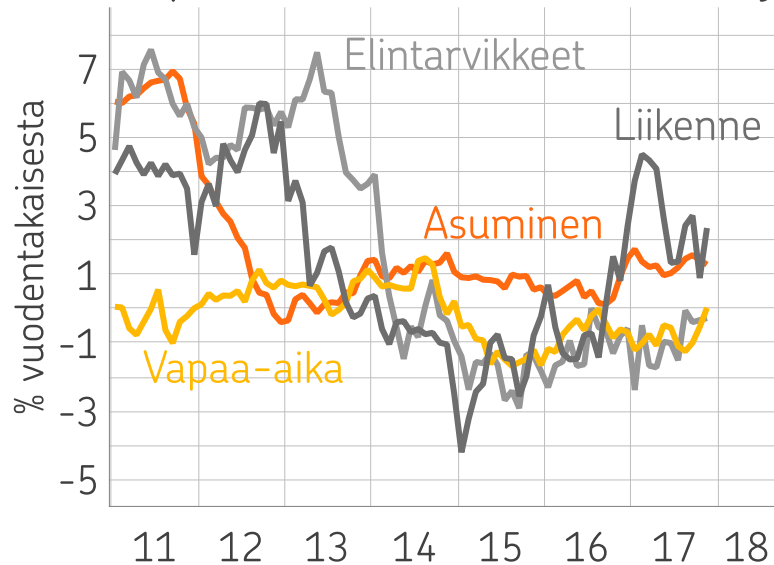

Lähde: Macrobond, OP

- Erittäin maltillinen –ajoittain jopa negatiivinen– hintojen nousu on hellinyt kuluttajia viime vuosina.
- Vuonna 2018 odotamme hintojen nousun kiihtyvän, mutta olevan edelleen maltillista.
- Palkansaajien ansiotaso nousee kuitenkin inflaatiota enemmän eli ostovoima kasvaa hieman vuonna 2018.

Asuminen kallistunut, ruoka halventunut

Suurimpien kulutuserien hintakehitys

Lähde: Macrobond, OP

- Kuluttajien suurimmat menoerät ovat asuminen (21 %), liikenne (15 %), elintarvikkeet (14 %) sekä kulttuuri- ja vapaa-aika (12 %).
- Asumisen ja liikkumisen kustannukset ovat nostaneet inflaatiota viime vuosina. Erityisesti vuokra-asuminen on kallistunut.
- Elintarvikkeiden hinnat ovat sen sijaan olleet jo pidempään laskussa.
- Erot eri kotitaloustyyppien kokemassa inflaatiossa ovat tällä hetkellä pieniä.

Kuluttajiin vaikuttavia veromuutoksia 2018

Työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut nousevat

- Näiden kompensoimiseksi tehdyt tuloveron laskut jatkuvat

Asuntolainan korkovähennys pienenee

- Asuntolainan koroista on vähennyskelpoisia enää 35 %.

Alkoholi- ja tupakkaverot kiristyvät

Autovero kevenee vähäpäästöisiä autoja suosien

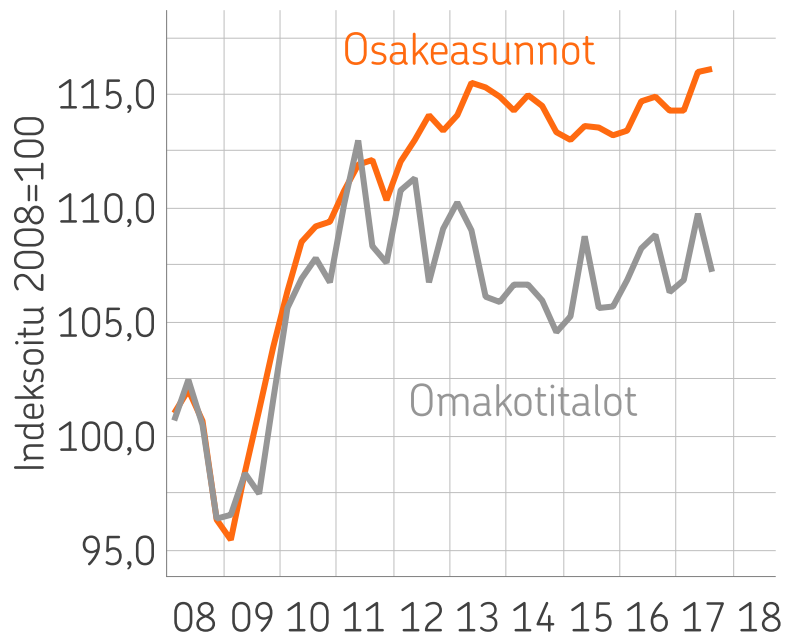

Yle-vero muuttuu

- Entistä harvempi maksaa Yle-veroa, veron enimmäismäärä nousee

Asuntojen hinnat nousevat, mutta eivät tasaisesti kaikkialla

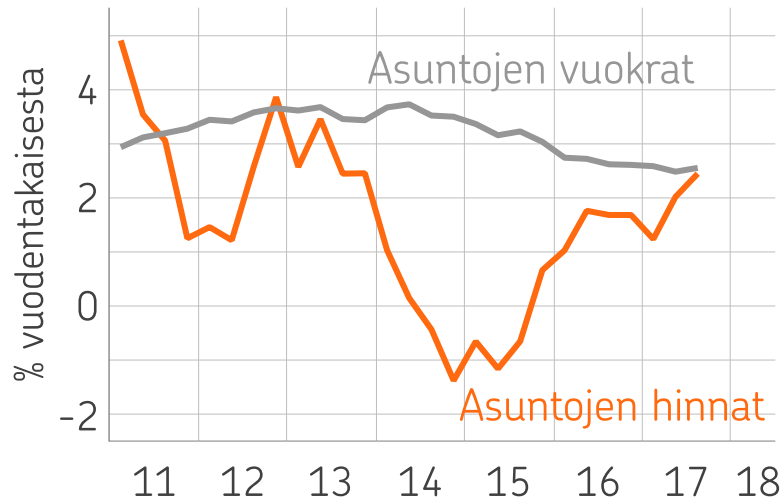

Lähde: Macrobond, OP

- Viime vuosina asuntojen hinnat ovat eriytyneet
  - alueellisesti (kasvukeskukset nousseet enemmän)
  - koon mukaan (pienien asuntojen hinnat nousseet enemmän)
  - talotyypin mukaan (omakotitalojen hinnat kehittyneet vaisummin)
- Vuonna 2018 asuntojen hinnat nousevat 2-4 % keskimäärin. Alueellinen eriytyminen jatkuu.
- Tällä on vaikutusta suomalaisten varallisuuteen, sillä asunnot ovat suurin varallisuuserä.

Vuokrien nousu tasaantumassa

Kerrostaloasuntojen vuokrat vs. hinnat

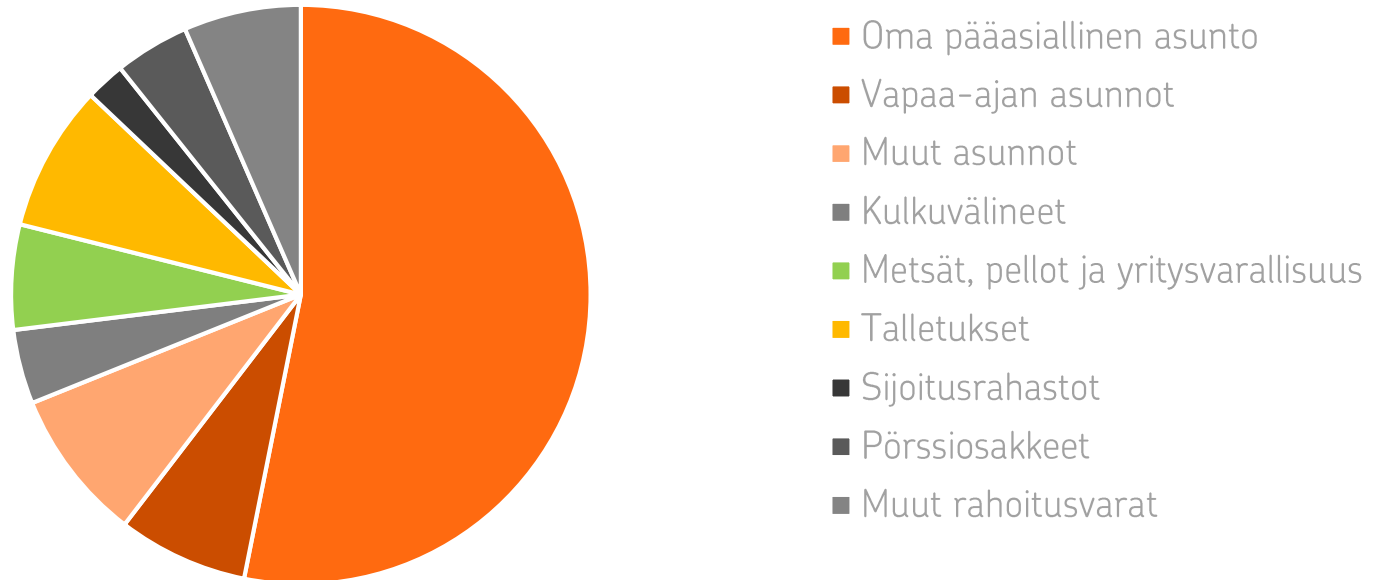

Lähde: Macrobond, OP

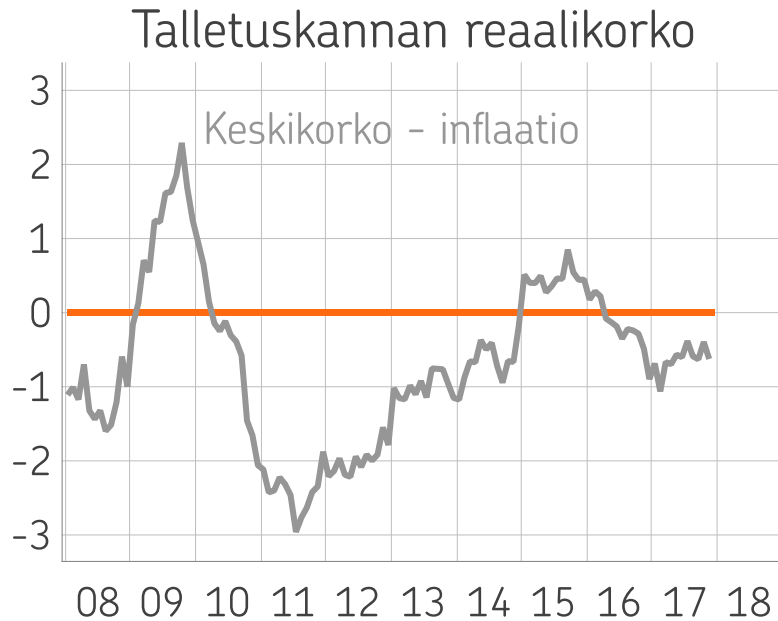
- Vuokrat jatkoivat nousuaan koko taantumajan ajan, kun taas asuntojen hintojen nousu maltillistui ja kääntyi jopa negatiiviseksi.
- Nyt vuokrat nousevat samaa tasoa asuntojen hintojen kanssa.
- Jatkossa odotamme asuntojen hintojen nousevan keskimäärin vuokria nopeammin, erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Suomalaisten varallisuus keskittyy asuntoihin – rahoitusvarojen osuus pieni

Suomalaisten varallisuus

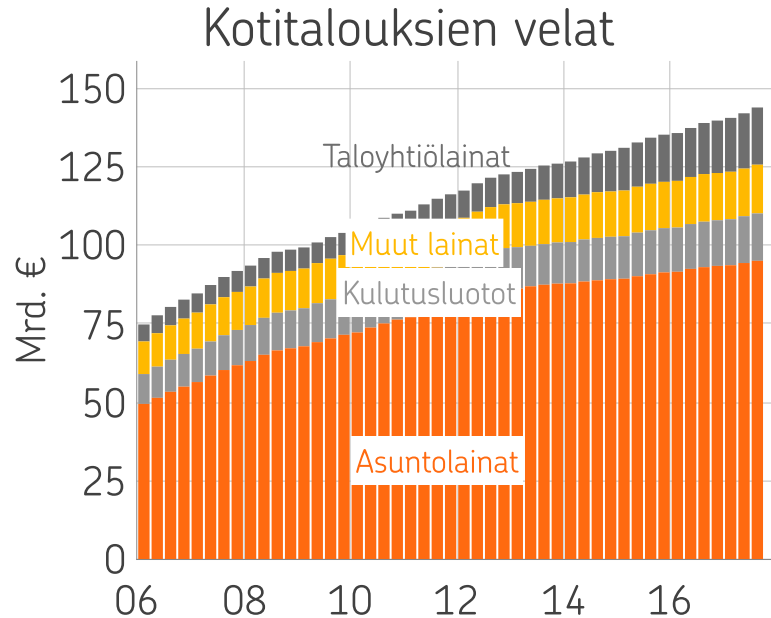
Monen suomalaisen varat heikosti tuottavissa kohteissa

Lähde: Macrobond, OP

- Suomalaisten rahoitusvarallisuus on kasvanut viime vuosina ja säästö/sijoituskohteiden kirjo on monipuolistunut.
- Valtaosa suomalaisten rahoitusvaroista on talletuksissa. Niiden reaalin tuotto on negatiivinen – myös vuonna 2018.
- Osakemarkkinoiden tuottonäkymät ovat korkosijoituksia paremmat vuonna 2018.

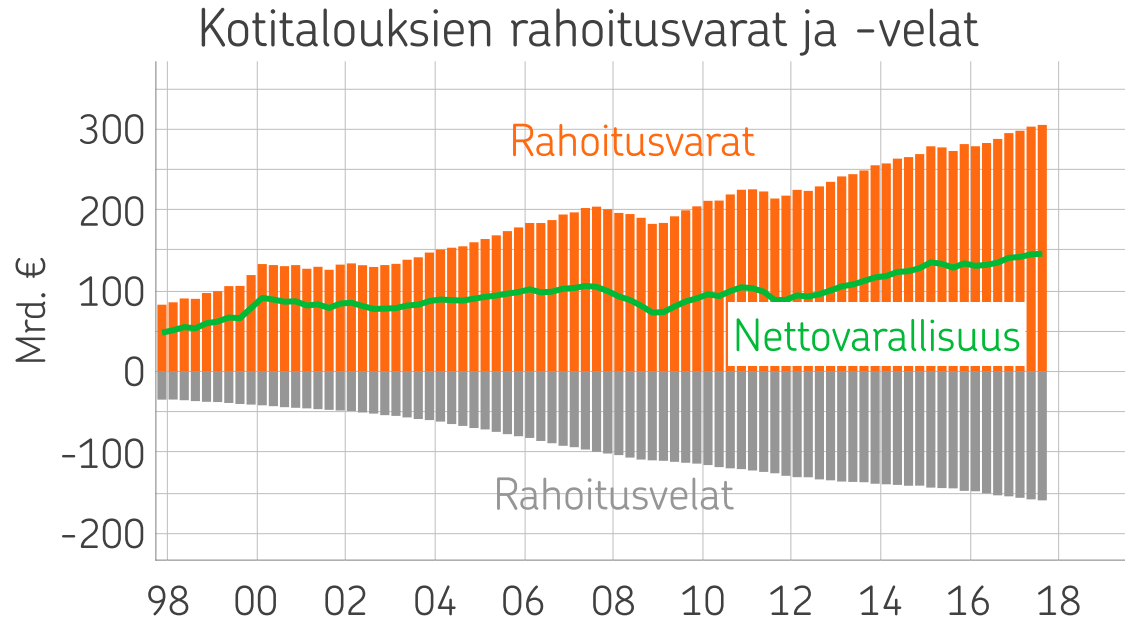
Kotitalouksien velkaantumisaste jatkaa maltillista nousuaan

Lähde: Macrobond, OP

- Kotitalouksien velkaantuminen on lisääntynyt.
- Suurin velkaerä on asunnot – erityisesti taloyhtiölainojen määrä on kasvanut nopeasti. Henkilökohtaisten asuntolainojen kasvu on ollut rauhallista.
- Keskimäärin asuntovelallisilla kotitalouksilla on noin 100 000 eur asuntolainaa.
- Noin puolella kotitalouksista ei ole kuitenkaan ollenkaan velkaa.
- Korkojen nousu ei vielä merkittävää vuonna 2018, mutta lähivuosina kyllä.

Kotitalouksilla rahoitusvaroja enemmän kuin velkoja

Lähde: Macrobond, OP

Yhteystiedot:

Pääekonomisti
Ekonomisti
Ekonomisti

Reijo Heiskanen
Henna Mikkonen
Joonas Widgrén

puh. 010 252 8354
puh. 010 252 5078
puh. 010 252 1013

etunimi.sukunimi@op.fi

op.media

Twitter:

[@OP_Ekonomistit](https://twitter.com/OP_Ekonomistit)
[@Reiskanen](https://twitter.com/Reiskanen)
[@HennaMikkonen1](https://twitter.com/HennaMikkonen1)
[@jjwidgren](https://twitter.com/jjwidgren)

